

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III
ECONOMICS

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

AUG - 11315

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 40

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

ECONOMICS

Paper III

अर्थशास्त्र

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Samuelson's revealed preference theory proves :	1. सॅम्युअलसनचा प्रकट पसंती सिद्धान्त हे सिद्ध करतो :
(A) Negative substitution effect	(A) ऋण पर्यायता परिणाम
(B) Positive income effect	(B) धन उत्पन्न परिणाम
(C) Negative income effect	(C) ऋण उत्पन्न परिणाम
(D) Both (A) and (B)	(D) (A) आणि (B) दोन्ही
2. Which is <i>not</i> the assumption about preferences ?	2. खालीलपैकी कोणते गृहित पसंतीचे गृहित नाही ?
(A) Completeness	(A) पूर्णता
(B) Transitivity	(B) सकर्मकता
(C) Non-satiety	(C) अतृप्ती
(D) Maximization	(D) महत्तमीकरण

3. If the price elasticity of demand for commodity X is :

(I) Any constant number then fall in price of X will not change expenditure on X.

(II) Less than 1 then fall in price of X will reduce expenditure on X.

(A) (I) is true and (II) is false

(B) (II) is true and (I) is false

(C) Both (I) and (II) are true

(D) Both (I) and (II) are false

4. Elasticity of supply curve passing through origin (0, 0) is equal to :

(A) < 1

(B) > 1

(C) $= 1$

(D) Zero

3. जर X वस्तूच्या मागणीची किंमत लवचिकता :

(I) कुठलाही स्थिर अंक असेल तर X ची किंमत कमी झाल्यास X वरील खर्च बदलणार नाही.

(II) एकापेक्षा कमी असेल तर X ची किंमत कमी झाल्यास X वरील खर्च कमी होईल.

(A) (I) सत्य आणि (II) असत्य

(B) (II) सत्य आणि (I) असत्य

(C) (I) आणि (II) दोन्ही सत्य

(D) (I) आणि (II) दोन्ही असत्य

4. आरंभस्थाना (0, 0) मधून सुरू होणाऱ्या पुरवठा वक्राची लवचिकता ही :

(A) < 1

(B) > 1

(C) $= 1$

(D) Zero (शून्य)

5. Indifference curves for addictive goods are :

- (A) Convex to the origin
- (B) Concave to the origin
- (C) Horizontal
- (D) Vertical

6. Optimum size of plant is the :

- (A) maximum level of output that can be produced with the plant
- (B) level of output that can be produced with minimum marginal cost
- (C) level of output that can be produced with minimum average cost
- (D) level of output that can be produced with maximum fixed cost

5. व्यसन असलेल्या वस्तूसाठीचे समवृत्ती वक्र हे :

- (A) आरंभस्थानाशी बहिर्वक्र असतात
- (B) आरंभस्थानाशी आंतर्वक्र असतात
- (C) क्षितिजसमांतर असतात
- (D) क्षितिजलंब असतात

6. संयंत्राचा इष्टतम आकार म्हणजे :

- (A) संयंत्राच्या सहाय्याने होणाऱ्या सर्वोच्च उत्पादनाची पातळी
- (B) किमान सीमान्त खर्चात होणाऱ्या उत्पादनाची पातळी
- (C) किमान सरासरी खर्चात होणाऱ्या उत्पादनाची पातळी
- (D) सर्वोच्च स्थिर खर्चाच्या सहाय्याने होणारी उत्पादनाची पातळी

7. Suppose introduction of new product results into increase in net profits of Rs. 20,000 with 40 percent probability and loss of Rs. 10,000 with 60% probability. What will be the expected net profits if the product is introduced ?

- (A) Rs. 30,000
- (B) Rs. 14,000
- (C) Rs. 15,000
- (D) Rs. 20,000

8. Expansion path :

- (A) is the line joining tangency points of isoquants and isocost lines when price of one input changes
- (B) is the line joining tangency points of isoquants and isocost lines when prices of both inputs remain constant
- (C) is the line showing optimal input combinations
- (D) Both (B) and (C)

7. समजा एखाद्या नवीन वस्तूच्या उत्पादनास सुरुवात केल्यास निव्वळ नफ्यात 20,000 रु. एवढी वाढ होण्याची संभाव्यता 40 टक्के असेल आणि 10,000 रु. एवढे नुकसान होण्याची संभाव्यता 60 टक्के असेल तर या वस्तूच्या उत्पादनास सुरुवात करण्यापासून मिळणारा अपेक्षित निव्वळ नफा हा एवढा असेल :

- (A) 30,000 रु.
- (B) 14,000 रु.
- (C) 15,000 रु.
- (D) 20,000 रु.

8. विस्तार पथ :

- (A) म्हणजे एका आदानाची किंमत बदलत असतांना समउत्पादनवक्र आणि समखचरेषा यांचे स्पर्श बिंदू जोडणारी रेषा होय
- (B) म्हणजे दोन्ही आदानांच्या किंमती स्थिर असतांना समउत्पादनवक्र आणि समखचरेषा यांचे स्पर्श बिंदू जोडणारी रेषा होय
- (C) आदानांची इष्टतम संयुगे दर्शविणारी रेषा होय
- (D) (B) आणि (C) दोन्ही

9. Monopolistically competitive firms set prices above marginal cost because they :

- (A) face downward sloping demand curve
- (B) are great in number
- (C) have freedom of entry
- (D) have high fixed cost

10. When commodity produced is homogenous :

- (I) Bertrand equilibrium is competitive equilibrium.
- (II) Cournot equilibrium is monopoly equilibrium.

Select the *correct* alternative :

- (A) Both (I) and (II) are true
- (B) Both (I) and (II) are false
- (C) (I) is true and (II) is false
- (D) (II) is true and (I) is false

9. मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेतील उद्योगसंस्था सीमान्त खर्चापेक्षा जास्त किंमत ठरवितात कारण :

- (A) यांचा मागणीवक्र डावीकडून उजवीकडे उतरता असतो
- (B) यांची संख्या जास्त असते
- (C) यांना प्रवेशाचे स्वातंत्र्य असते
- (D) यांचे स्थिर खर्च जास्त असतात

10. जेव्हा उत्पादित वस्तू एकजिनसी असतात तेव्हा :

- (I) बर्ट्रँडचा समतोल स्पर्धात्मक समतोल असतो.
- (II) कुर्नोचा समतोल मक्तेदारीतील समतोल असतो.

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) (I) आणि (II) दोन्ही सत्य
- (B) (I) आणि (II) दोन्ही असत्य
- (C) (I) सत्य आणि (II) असत्य
- (D) (II) सत्य आणि (I) असत्य

11. Suppose the demand function of a monopolist is $P = a - bQ$, then marginal revenue function is :

- (A) $a - bQ$
- (B) $a - 2bQ$
- (C) $aQ - bQ^2$
- (D) $a - bQ^2$

12. The need of government intervention in the market arises because :

- (A) Employment generation is the responsibility of the Government
- (B) The private sector is inefficient
- (C) The profit motive of the private sector is harmful to the society
- (D) There are market failures

11. समजा मक्तेदाराचा मागणीफलन $P = a - bQ$ असा असेल तर सीमान्त प्राप्तीफलन हा असा असतो :

- (A) $a - bQ$
- (B) $a - 2bQ$
- (C) $aQ - bQ^2$
- (D) $a - bQ^2$

12. बाजारात सरकारने हस्तक्षेप करण्याची गरज निर्माण होते कारण :

- (A) रोजगारनिर्मिती ही सरकारची जबाबदारी असते
- (B) खाजगी क्षेत्र अकार्यक्षम असते
- (C) खाजगी क्षेत्राच्या नफ्याचा हेतू समजाला घातकारक असतो
- (D) बाजार कोसळतात

13. Employer does not know job applicant's skills, work attitude etc. is an example of :

- (A) Adverse selection
- (B) Negative externality in selection
- (C) Free riding
- (D) Both (B) and (C)

14. When both the demand and the supply curves slope downwards and the supply curve is less steeper than the demand curve, the equilibrium is :

- (A) Stable in both Marshallian and Walrasian sense
- (B) Unstable in both Marshallian and Walrasian sense
- (C) Unstable in Marshallian sense but stable in Walrasian sense
- (D) Stable in Marshallian sense but unstable in Walrasian sense

13. 'नोकरीसाठी अर्ज केलेल्यांचे कौशल्य, कामाबाबतची त्यांची प्रवृत्ती इत्यादींचे संयोजकास ज्ञान नसत' हे उदाहरण याचे आहे :

- (A) प्रतिकूल निवड
- (B) निवडीमधील ऋण बाह्यता
- (C) फ्री राइडिंग
- (D) (B) आणि (C) दोन्ही

14. जेव्हा मागणी व पुरवठा हे दोन्ही वक्र डावीकडून उजवीकडे उतरते असतात (ऋण प्रवणतेचे) आणि पुरवठावक्र मागणीवक्रापेक्षा कमी चढा असतो तेव्हा समतोल :

- (A) मार्शल आणि वॉलरा या दोघांच्याही दृष्टीकोनातून स्थिर असतो
- (B) मार्शल आणि वॉलरा या दोघांच्याही दृष्टीकोनातून अस्थिर असतो
- (C) मार्शलच्या दृष्टीकोनातून अस्थिर परंतु वॉलराच्या दृष्टीकोनातून स्थिर असतो
- (D) मार्शलच्या दृष्टीकोनातून स्थिर परंतु वॉलराच्या दृष्टीकोनातून अस्थिर असतो

15. Whose name is *not* associated with compensation principle in welfare economics ?

- (A) Hicks
- (B) Kaldor
- (C) Scitovsky
- (D) Adam Smith

16. Which of the following consumption hypotheses predicts that young generation saves while old generation dissaves ?

- (A) Permanent income hypothesis
- (B) Life-cycle hypothesis
- (C) Relative income hypothesis
- (D) Keynesian consumption hypothesis

15. कल्याणाच्या अर्थशास्त्रातील क्षतिपूर्ती तत्वाशी कोणाचे नाव संबंधित नाही ?

- (A) हिक्स
- (B) कॅल्डोर
- (C) शिटॉव्स्की
- (D) अॅडम स्मिथ

16. तरुण पिढी बचत करते तर वृद्ध पिढी अपबचत करते हे भाकित कुठल्या उपभोग फलनाचे आहे ?

- (A) कायम उत्पन्न परिकल्पना
- (B) जीवनचक्र परिकल्पना
- (C) सापेक्ष उत्पन्न परिकल्पना
- (D) केन्सची उपभोग परिकल्पना

17. Suppose an economy's banking system has cash reserve ratio of 10% and a leakage ratio (the amount which is not coming back to the money circulation) of 10%. If a new deposit is thereof Rs. 1,000, what will be the value of money multiplier ?

- (A) 4
- (B) 2
- (C) 5
- (D) 3

18. In Baumol type demand for money, suppose fixed cost per bank trip = 5, planned expenditure = 25, interest rate = 0.1, then average money demand will be :

- (A) 15
- (B) 25
- (C) 20
- (D) 30

17. समजा अर्थव्यवस्थेतील बँकींग क्षेत्रातील रोख राखीव निधी गुणोत्तर 10% आहे आणि गळतीचे गुणोत्तर (अशी रक्कम जी चलनाच्या परिचलनात परत येत नाही) 10% आहे. अशा अर्थव्यवस्थेत जर 1,000 रु. एवढी नवी (बचत) ठेव निर्माण झाली, तर पैसा गुणकाचे मूल्य किती असेल ?

- (A) 4
- (B) 2
- (C) 5
- (D) 3

18. बाउमोल प्रणित पैशाच्या मागणीच्या विश्लेषणात जर बँकेच्या प्रत्येक फेरीमागील स्थिर खर्च = 5, योजित खर्च = 25, तसेच व्याजदर = 0.1 एवढा असेल, तर पैशाची सरासरी मागणी एवढी असेल :

- (A) 15
- (B) 25
- (C) 20
- (D) 30

19. If an economy is at a point to the right of the negatively sloped IS curve, it implies :

- (A) Savings less than investment in planned levels
- (B) Savings more than investment in planned levels
- (C) Savings equal to investment in planned levels
- (D) Savings less than investment in actual levels

20. If investment is completely insensitive to interest rate in IS-LM model, which one of the following will be an effective policy to raise output level ?

- (A) A rise in money supply
- (B) A cut in money supply
- (C) A cut in government expenditure
- (D) A cut in income tax rate

19. जर अर्थव्यवस्था ऋण उताराच्या IS वक्राच्या उजवीकडे असेल, तर याचा अर्थ असा होतो :

- (A) योजित पातळीवर बचत गुंतवणूकीपेक्षा कमी आहे
- (B) योजित पातळीवर बचत गुंतवणूकीपेक्षा जास्त आहे
- (C) योजित पातळीवर बचत आणि गुंतवणूक समान आहेत
- (D) प्रत्यक्षातील बचत प्रत्यक्षातील गुंतवणूकी-पेक्षा कमी आहे

20. IS-LM प्रतिमानात जर गुंतवणूक व्याजदराला अजिबात प्रतिसाद देत नसेल, तर उत्पादनवाढीसाठी खालीलपैकी कुठले धोरण परिणामकारक ठरेल ?

- (A) पैशाच्या पुरवठ्यात वाढ
- (B) पैशाच्या पुरवठ्यात कपात
- (C) सरकारी खर्चात कपात
- (D) उत्पन्न कराच्या दरात कपात

21. The money supply change multiplier in IS-LM model is higher if :

- (A) Savings ratio is lower
- (B) Slope of investment function is lower
- (C) Slope of speculative demand curve is higher
- (D) Velocity of circulation of money is lower

22. Under flexible exchange rate, Mundell-Fleming model shows when capital is perfectly mobile :

- (A) Monetary policy is a failure but fiscal policy is a success
- (B) Monetary and fiscal policies, both are failures
- (C) Monetary policy is a success but fiscal policy is a failure
- (D) Both monetary and fiscal policies are effective

21. IS-LM प्रतिमानातील पैशाच्या पुरवठ्यातील बदलाचा गुणक अधिक असतो जर :

- (A) बचत गुणोत्तर कमी असेल
- (B) गुंतवणूक फलनाची प्रवणता कमी असेल
- (C) (पैशाच्या) सट्ट्याचा मागणीवक्र अधिक प्रवणतेचा असतो
- (D) पैशाचा भ्रमणवेग कमी असतो

22. तरत्या विनिमयदराच्या परिस्थितीत मुंडेल-फ्लेमिंग प्रतिमान असे दर्शवते की भांडवल पूर्ण चलनशील असतांना :

- (A) मौद्रिक धोरण अयशस्वी होते पण राजकोषीय धोरण यशस्वी होते
- (B) मौद्रिक आणि राजकोषीय ही दोन्ही धोरणे अयशस्वी होतात
- (C) मौद्रिक धोरण यशस्वी होते पण राजकोषीय धोरण अयशस्वी होते
- (D) मौद्रिक आणि राजकोषीय ही दोन्ही धोरणे यशस्वी होतात

23. In Keynesian theory of investment, a downward sloping investment function rests on the assumption :

- (A) Diminishing marginal productivity of capital
- (B) Diminishing marginal productivity of labour
- (C) Increasing marginal productivity of capital
- (D) Constant returns to scale

24. In Solow's growth model, stability of equilibrium is ensured through changes in :

- (A) Wage-rental ratio
- (B) Savings ratio
- (C) Population growth rate
- (D) Cash reserve ratio

23. केन्सप्रणीत गुंतवणूक सिद्धान्तात डावीकडून उजवीकडे उतरणारे (ऋण प्रवणतेचे) गुंतवणूक फलन खालील गृहितावर आधारित असते :

- (A) भांडवलाची घटती सीमान्त उत्पादकता
- (B) श्रमिकाची घटती सीमान्त उत्पादकता
- (C) भांडवलाची वाढती सीमान्त उत्पादकता
- (D) स्थिर अनुमाप प्रत्याय

24. सोलोच्या अभिवृद्धी प्रतिमानामधे समतोलाचे स्थैर्य खालील बाबीतील बदलामुळे सुनिश्चित होते :

- (A) वेतन-खंड गुणोत्तर
- (B) बचत गुणोत्तर
- (C) लोकसंख्या वृद्धीदर
- (D) रोख राखीव प्रमाण

25. To achieve a rise in income of 500, given $MPC = 0.8$, how much should be the rise in autonomous investment in a simple Keynesian model ?

- (A) 200
- (B) 300
- (C) 100
- (D) 400

26. Which one of the following is *not* part of the endogenous growth models ?

- (A) Introduction of human capital
- (B) Introduction of research and development
- (C) Introduction of endogenous technical change
- (D) Introduction of different savings behaviour

25. सीमान्त उपभोग प्रवृत्ती 0.8 एवढी असतांना उत्पन्नात 500 रु. ची वाढ प्राप्त करावयाची असेल तर केन्सप्रणीत साध्या प्रतिमानात स्वायत्त गुंतवणूक कितीने वाढवावी लागेल ?

- (A) 200
- (B) 300
- (C) 100
- (D) 400

26. खालीलपैकी काय अंतर्जात वृद्धी प्रतिमानांचा हिस्सा नाही ?

- (A) मानवी भांडवलाचा समावेश
- (B) संशोधन आणि विकास यांचा समावेश
- (C) अंतर्जात तांत्रिक बदलांचा समावेश
- (D) बचत प्रवृत्तीतील वैविध्याचा समावेश

27. In complete Keynesian model, a vertical AD curve is produced by which of the following conditions :

- (A) Full employment in the economy
- (B) Inelastic LM curve
- (C) Perfectly elastic LM curve
- (D) Elastic IS curve

28. In the Marxian theory of capitalist development there is :

- (A) a constant tendency for profits
- (B) falling tendency for profits
- (C) increasing tendency of profits
- (D) profits will vary all the time

27. केन्सच्या संपूर्ण प्रतिमानात क्षितिजलंब एकूण मागणीवक्र खालीलपैकी कुठल्या अटीमुळे पूर्ण होतो ?

- (A) अर्थव्यवस्थेतील पूर्ण रोजगार
- (B) अलवचिक LM वक्र
- (C) पूर्ण लवचिक LM वक्र
- (D) लवचिक IS वक्र

28. भांडवलशाही विकासाच्या मार्क्सच्या सिद्धांतात असे असते :

- (A) नफ्याची स्थिरतेकडील प्रवृत्ती
- (B) नफ्याची घटती प्रवृत्ती
- (C) नफ्याची वाढती प्रवृत्ती
- (D) नफा सतत बदलत राहिल

29. The Fei-Rani's model of development assumes that :

- (A) Population is endogenous
- (B) Agriculture has increasing returns to scale
- (C) Land is fixed in supply
- (D) There is capital accumulation in agriculture

30. Most of the two Gap models assume :

- (A) The saving gap and investment gap
- (B) The foreign-exchange gap and Import-Export gap
- (C) The saving gap and foreign-exchange gap
- (D) The foreign-exchange gap and investment gap

29. विकासाचे फे-रेनी प्रतिमान हे गृहित धरते :

- (A) लोकसंख्या ही अंतर्जात घटक असतो
- (B) शेतीक्षेत्राचे वाढते अनुमाप प्रत्याय असतात
- (C) भूमीचा पुरवठा स्थिर असतो
- (D) शेतीक्षेत्रात भांडवल संग्रहण होते

30. बहुतेक द्वितफावत प्रतिमाने हे गृहित धरतात :

- (A) बचत तफावत आणि गुंतवणूक तफावत
- (B) विदेशी चलन तफावत आणि आयात-निर्यात तफावत
- (C) बचत तफावत आणि विदेशी चलन तफावत
- (D) विदेशी चलन तफावत आणि गुंतवणूक तफावत

31. When a company wants to finance a project and acquire equity capital, it goes to the :

- (A) Secondary market
- (B) Bonds market
- (C) Treasury bills market
- (D) Primary market

32. In Schumpeter's theory the existence of cycles is :

- (A) Short-term cycles
- (B) Ratche like fluctuations
- (C) Kondratieff type long waves
- (D) Medium term cycles

31. जेव्हा कंपनीला एखाद्या प्रकल्पासाठी वित्तव्यवस्था करण्यासाठी समभाग भांडवल प्राप्त करावयाचे असते तेव्हा ही कंपनी खालील बाजाराकडे जाते :

- (A) दुय्यम बाजार
- (B) रोखे बाजार
- (C) राजकोषपत्र बाजार
- (D) प्राथमिक बाजार

32. शुंपीटरच्या सिद्धान्तानुसार चक्रे अशी असतात :

- (A) अल्प मुदत चक्रे
- (B) रॅचेल सदृश चढउतार
- (C) काँड्राटिएफ सदृश दीर्घ लाट
- (D) मध्यम मुदत चक्रे

33. Which one of the following is recommended by the 14th Finance Commission to omit the definition of :

- (A) Primary Deficit
- (B) Fiscal Deficit
- (C) Effective Revenue Deficit
- (D) Revenue Deficit

34. The share of direct taxes in the central tax revenue became higher than that of indirect tax the first time in :

- (A) 2001-02
- (B) 2005-06
- (C) 2007-08
- (D) 2009-10

33. खालीलपैकी कोणती व्याख्या वगळण्याची शिफारस 14व्या वित्त आयोगाने केली ?

- (A) प्राथमिक तूट
- (B) राजकोषीय तूट
- (C) प्रभावी महसूली तूट
- (D) महसूली तूट

34. केंद्रीयकरमहसूलात प्रत्यक्ष कराचा हिस्सा अप्रत्यक्ष कराच्या हिस्स्यापेक्षा कोणत्या वर्षी पहिल्यांदाच जास्त होता ?

- (A) 2001-02
- (B) 2005-06
- (C) 2007-08
- (D) 2009-10

35. Which one of the following is *not* the components of revenue expenditure of Central Government ?

- (A) Interest payments
- (B) Defence expenditure
- (C) Pensions
- (D) Budgetary support

36. All indirect taxes in India are proposed to be subsumed under

- (A) Direct taxes code
- (B) Goods and services tax
- (C) Union excise duty
- (D) Value added tax

37. Which one of the following is *not* a subsidy given by the Government of India ?

- (A) Food
- (B) Fertilizer
- (C) Petroleum
- (D) Electricity

35. खालीलपैकी कोणता खर्च केंद्रीयसरकारचा महसूली खर्च **नाही** ?

- (A) व्याजाच्या रकमा
- (B) संरक्षणावरील खर्च
- (C) निवृत्ती वेतनावरील खर्च
- (D) अर्थसंकल्पीय आधाराच्या रकमा

36. भारतातील सर्व अप्रत्यक्ष कर मध्ये अंतर्भूत करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

- (A) प्रत्यक्ष कर संहिता
- (B) वस्तु आणि सेवा कर
- (C) केंद्रीय अबकारी कर
- (D) वर्धित मूल्य कर

37. खालीलपैकी कोणते अनुदान भारत सरकार देत **नाही** ?

- (A) अन्न
- (B) खत
- (C) पेट्रोलियम
- (D) वीज

38. Finance Commission is appointed under Article of the Constitution of India.

- (A) 274
- (B) 275
- (C) 280
- (D) 282

39. When consumption by one person affects the welfare of another person, it is called :

- (A) Excludability
- (B) Externality
- (C) Rivalness
- (D) Non-excludability

40. A pure public good is characterized by :

- (A) Rivalness and non-excludability
- (B) Rivalness and excludability
- (C) Non-rivalness and non-excludability
- (D) Non-rivalness and excludability

38. वित्त आयोगाची नेमणूक भारतीय राज्यघटनेच्या व्या कलमानुसार केली जाते.

- (A) 274
- (B) 275
- (C) 280
- (D) 282

39. एखाद्या व्यक्तीने घेतलेल्या उपभोगामुळे जेव्हा दुसऱ्या व्यक्तीच्या कल्याणाची पातळी प्रभावित होते तेव्हा त्याला असे म्हणतात.

- (A) वगळता येणे
- (B) बाह्यता
- (C) प्रतिस्पर्धात्मकता
- (D) वगळता न येणे

40. शुद्ध सार्वजनिक वस्तूचे हे वैशिष्ट्य आहे.

- (A) प्रतिस्पर्धात्मकता आणि वगळता न येणे
- (B) प्रतिस्पर्धात्मकता आणि वगळता येणे
- (C) प्रतिस्पर्धात्मकता नसणे आणि वगळता न येणे
- (D) प्रतिस्पर्धात्मकता नसणे आणि वगळता येणे

41. What do you say about the following statements ?

- (I) The Reserve Bank of India was established as a shareholders' bank on 1st April, 1935.
- (II) The Reserve Bank of India was nationalized on 1st January, 1949.

Mark the *correct* alternative :

- (A) Both statement (I) and statement (II) are wrong
- (B) Statement (I) is correct and statement (II) is wrong
- (C) Statement (I) is wrong and statement (II) is correct
- (D) Both statement (I) and statement (II) are correct

41. खालील विधानांबाबत तुम्ही काय म्हणाल ?

- (I) भागधारकांची बँक म्हणून रिझर्व बँक ऑफ इंडियाची स्थापना 1 एप्रिल, 1935 रोजी झाली.
- (II) दि. 1 जानेवारी, 1949 रोजी रिझर्व बँक ऑफ इंडियाचे राष्ट्रीयीकरण झाले.

योग्य उत्तराचा पर्याय निवडा :

- (A) विधान (I) व विधान (II) हे दोन्ही चूक आहेत
- (B) विधान (I) बरोबर व विधान (II) चूक आहेत
- (C) विधान (I) चूक व विधान (II) बरोबर आहेत
- (D) विधान (I) व विधान (II) हे दोन्ही बरोबर आहेत

42. Find the odd out :

Axis Bank, ICICI Bank, Dena Bank,
HDFC Bank.

- (A) HDFC Bank
- (B) Axis Bank
- (C) ICICI Bank
- (D) Dena Bank

43. In the context of Indian banking

SLR suggests :

- (A) Statutory Lending Ratio
- (B) Statutory Liquidity Ratio
- (C) Statutory Lending Rules
- (D) Simplified Lending Rules

42. खालीलपैकी विसंगत नाव ओळखा :

अॅक्सिस बँक, आय.सी.आय.सी.आय. बँक,
देना बँक, एच्.डी.एफ्.सी. बँक

- (A) एच्.डी.एफ्.सी. बँक
- (B) अॅक्सिस बँक
- (C) आय.सी.आय.सी.आय. बँक
- (D) देना बँक

43. भारताच्या बँकिंग क्षेत्रात एस्.एल्.आर्. हे

..... सुचविते.

- (A) स्टॅट्युटरी लेंडिंग रेशो
- (B) स्टॅट्युटरी लिक्विडिटी रेशो
- (C) स्टॅट्युटरी लेंडिंग रूलस्
- (D) सिम्प्लिफाइड लेंडिंग रूलस्

44. In July, 1969 which of the following phenomena took place in the field of Banking in India ?

- (A) Major commercial banks were nationalized
- (B) Social control over banks was announced
- (C) Banking commission submitted its report
- (D) State Bank of India was nationalized

45. What can you say of the following statements ?

- (I) The NABARD has taken over the activities of ARDC.
- (II) The NABARD was established in the year 1969.

Choose the *correct* answer :

- (A) Both statement (I) and statement (II) are wrong
- (B) Both statement (I) and statement (II) are correct
- (C) Statement (I) is correct and statement (II) is wrong
- (D) Statement (I) is wrong and statement (II) is correct

44. भारतातील बँकिंग क्षेत्रात जुलै, 1969 मध्ये खालीलपैकी कोणती घटना घडली ?

- (A) प्रमुख व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण झाले
- (B) बँकांवरील सामाजिक नियंत्रण जाहिर झाले
- (C) बँकिंग आयोगाने अहवाल सादर केला
- (D) स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे राष्ट्रीयीकरण झाले

45. खालील विधानांबाबत तुम्ही काय म्हणात ?

- (I) नाबार्डने ए.आर्.डी.सी. चे कार्य चालू ठेवले आहे.
- (II) नाबार्डची स्थापना 1969 साली झाली.

योग्य उत्तर निवडा :

- (A) विधान (I) आणि विधान (II) हे दोन्ही चूक आहेत
- (B) विधान (I) आणि विधान (II) हे दोन्ही बरोबर आहेत
- (C) विधान (I) बरोबर पण विधान (II) चूक आहे
- (D) विधान (I) चूक पण विधान (II) बरोबर आहे

46. According to census 2011, the percentage of urban population in India is :

- (A) 33.02 percentage
- (B) 31.16 percentage
- (C) 30.12 percentage
- (D) 29.10 percentage

47. The survivor technique for measuring the relative efficiency of different sizes of firms was suggested by :

- (A) Stigler
- (B) Kaldor
- (C) Myrdal
- (D) Pratten

46. जनगणना 2011 अनुसार, भारतातील एकूण नागरी लोकसंख्येचे शेकडाप्रमाण इतके आहे.

- (A) 33.02 टक्के
- (B) 31.16 टक्के
- (C) 30.12 टक्के
- (D) 29.10 टक्के

47. विभिन्न आकाराच्या उत्पादनसंस्थांची सापेक्ष कार्यक्षमता मापनाचे उत्तरजीवी तंत्र यांनी सुचविले आहे.

- (A) स्टिगलर
- (B) कॅल्डोर
- (C) मिर्डाल
- (D) प्राटेन

48. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

Writers

- (a) G.T. Renner
- (b) Tord Palander
- (c) August Losch
- (d) Sargent Florence

Books

- (i) The market area theory of industrial location
- (ii) Geography of industrial locationalization
- (iii) Investment, location and size of plant
- (iv) The economics of location

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (iv) (i) (ii)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

48. जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

लेखक

- (a) जी.टी. रेनर
- (b) टॉर्ड पॅलेण्डर
- (c) ऑगस्ट लॉश्च
- (d) सार्जंट फ्लॉरेन्स

ग्रंथ

- (i) दी मार्केट एरिया थेअरी ऑफ इंडस्ट्रियल लोकेशन
- (ii) जिऑग्राफी ऑफ इंडस्ट्रियल लोकेशन-लायझेशन
- (iii) इनव्हेस्टमेंट, लोकेशन अँड साईज ऑफ प्लॉण्ट
- (iv) दि इकॉनॉमिक्स ऑफ लोकेशन

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (iv) (i) (ii)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

49. Weber's theory of location of industry was published in German language and translated into English language by

(A) Carl Freidrich

(B) G.T. Renner

(C) E.M. Rawstron

(D) August Losch

50. Harris-Todaro model is related with

(A) Growth and unemployment

(B) Growth and migration

(C) Unemployment and migration

(D) Unemployment and urbanization

49. वेबर यांचा औद्योगिक स्थाननिश्चितीचा सिद्धांत जर्मन भाषेत प्रकाशित झाला होता आणि हा सिद्धांत इंग्रजी भाषेमध्ये यांनी भाषांतरीत केला.

(A) कार्ल फ्रेड्रिच

(B) जी.टी. रेनर

(C) ई.एम. रॉस्ट्रॉन

(D) ऑगस्ट लॉश्च

50. हॅरीस-टोडॅरो प्रतिमान याच्याशी संबंधित आहे.

(A) वृद्धी आणि बेकारी

(B) वृद्धी आणि स्थलांतरण

(C) बेकारी आणि स्थलांतरण

(D) बेकारी आणि नागरीकरण

51. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

Authors

- (i) Gunnar Myrdal
- (ii) E.F. Schumacher
- (iii) Paul Sweezy
- (iv) Joan Robinson

Title of the books

- (a) Small is Beautiful
- (b) Theory of Capitalist Development
- (c) Economics of Imperfect Competition
- (d) Asian Drama

Codes :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (a) (c) (d) (b)
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (b) (c) (a) (d)
- (D) (d) (a) (b) (c)

51. जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

लेखक

- (i) गुन्नर मिर्डाल
- (ii) इ.एफ. शूर्मेकर
- (iii) पॉल स्वीझी
- (iv) जोन रॉबिन्सन

पुस्तकाचे शीर्षक

- (a) स्मॉल इज ब्यूटिफुल
- (b) थीअरी ऑफ कॅपिटलिस्ट डेव्हलपमेंट
- (c) इकोनॉमिक्स ऑफ इम्पॅरफेक्ट कॉम्पिटिशन
- (d) एशियन ड्रामा

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (a) (c) (d) (b)
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (b) (c) (a) (d)
- (D) (d) (a) (b) (c)

52. Activities resulting in transfer of wealth between two countries are recorded in the account of Balance of Payments.

- (A) Current
- (B) Capital
- (C) Revenue
- (D) Financial

53. Which one of the following is *not* a principle of the World Trade Organization ?

- (A) Non-discrimination
- (B) Multilateralism
- (C) Opposition to Quota Restrictions
- (D) Most Favoured Nation

52. असे व्यवहार ज्यांची परिणती दोन देशांमधील संपत्तीच्या हस्तांतरणात होते ते व्यवहार तोलाच्या खात्यात नोंदविल्या जातात.

- (A) चालू
- (B) भांडवली
- (C) महसूली
- (D) वित्तीय

53. खालीलपैकी कोणते जागतिक व्यापार संघटनेचे तत्त्व नाही ?

- (A) भेदभाव न करणे
- (B) बहुपक्षीयता
- (C) संख्यात्मक निर्बंधांना विरोध
- (D) सर्वाधिक अनुग्रहित राष्ट्र

54. According to the theory of optimum currency areas, fixed exchange rates are most appropriate for :

- (I) Countries that are closely integrated through trade.
- (II) Countries that are closely integrated through factor movements.

Select the *correct* answer :

- (A) (I) is true and (II) is false
- (B) (II) is true and (I) is false
- (C) Both (I) and (II) are false
- (D) Both (I) and (II) are true

55. The relationship between relative prices of output and relative factor rewards is stated in theorem.

- (A) Mill—Marshall
- (B) Heckscher—Ohlin
- (C) Stolper—Samuelson
- (D) Rybczynski

54. पर्याप्त चलन क्षेत्राच्या सिद्धान्तानुसार स्थिर विनिमय दर :

- (I) व्यापाराच्या माध्यमातून निकट समन्वयित देशांसाठी समुचित ठरतात.
- (II) घटक आदान प्रदानांच्या माध्यमातून निकट समन्वयित देशांसाठी समुचित ठरतात.

योग्य उत्तर निवडा :

- (A) (I) बरोबर आणि (II) चूक आहे
- (B) (II) बरोबर आणि (I) चूक आहे
- (C) (I) आणि (II) हे दोन्ही चूक आहेत
- (D) (I) आणि (II) हे दोन्ही बरोबर आहेत

55. उत्पादनाची सापेक्ष किंमत आणि उत्पादन घटकांचा सापेक्ष मोबदला यांच्यातील परस्परसंबंध प्रमेयात मांडले आहेत.

- (A) मिल—मार्शल
- (B) हेक्सचर—ओहलिन
- (C) स्टॉल्पर—सॅम्युअलसन
- (D) रिब्युझिन्स्की

56. The Jan Dhan Yojana championed by the Government is based on the recommendations of Committee appointed by the Government.

- (A) Nachiket Mor
- (B) Taraporewala
- (C) Rangarajan
- (D) Urgit Patel

57. As per the 97th amendment of the Constitution :

- (A) Co-operation has been deleted from state list
- (B) Co-operation has become one of the fundamental rights
- (C) Co-operation has become part of the fundamental duties
- (D) Co-operative institutions shall be progressively privatized

56. केंद्रशासनाने पुरस्कृत केलेली जन धन योजना शासनाने नेमलेल्या समितीच्या शिफारसीवर आधारित आहे.

- (A) नचिकेत मोर
- (B) तारापोरवाला
- (C) रंगराजन
- (D) ऊर्जित पटेल

57. 97व्या घटनादुरुस्तीनुसार :

- (A) राज्यसूचीतून सहकार हा विषय वगळण्यात आला आहे
- (B) सहकार मूलभूत हक्कांमध्ये अंतर्भूत करण्यात आला आहे
- (C) सहकार मूलभूत कर्तव्यांमध्ये अंतर्भूत करण्यात आला आहे
- (D) सहकारी संस्थांचे टप्प्याटप्प्याने खाजगीकरण केले जाईल

58. The duration of 12th Five Year

Plan is :

(A) 2007-12

(B) 2008-13

(C) 2012-17

(D) 2010-15

59. The Second Five Year Plan in India

was based on the model of :

(A) Gunnar Myrdal

(B) Shriman Narayan

(C) Paul Sweezy

(D) P.C. Mahalanobis

58. बाराव्या पंचवार्षिक योजनेची कालावधी

..... आहे.

(A) 2007-12

(B) 2008-13

(C) 2012-17

(D) 2010-15

59. भारताची दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणत्या

प्रतिमानावर आधारित होती ?

(A) गुन्नर मिर्डाल

(B) श्रीमान नारायण

(C) पॉल स्वीझी

(D) पी.सी. महालनोबिस

60. Consider the following statements :

- (I) Finance Commission in India is an advisory body appointed by the Governor, Reserve Bank of India annually.
- (II) Finance Commission in India is a statutory body appointed by the President, Govt. of India every five years.

Choose the *correct* alternative :

- (A) Statement (I) is correct and statement (II) is wrong
- (B) Statement (I) is wrong and statement (II) is correct
- (C) Both statements are correct
- (D) Both statements are wrong

60. खालील विधानांवर विचार करा :

- (I) भारतातील वित्त आयोग हे भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या गव्हर्नरांनी नेमलेले वार्षिक सल्लाकार मंडळ होय.
- (II) भारतातील वित्त आयोग हे दर पाच वर्षांनी भारताच्या राष्ट्रपतींनी नेमलेले वैधानिक मंडळ आहे.

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) विधान (I) बरोबर आहे व विधान (II) चूक आहे
- (B) विधान (I) चूक आहे व विधान (II) बरोबर आहे
- (C) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही विधाने चूक आहेत

61. The Government securities market is also known as :

- (A) Derivatives market
- (B) Government share market
- (C) Gilt-edged market
- (D) Intermediaries market

62. The Liquidity Adjustment Facility (LAF) of RBI works through :

- (A) Repos and Reverse Repos
- (B) Inverse Repos
- (C) Buybacks
- (D) Derivatives

63. Tobin tax is a tax on :

- (A) Exports
- (B) Imports
- (C) Transactions in foreign exchange sales
- (D) Sales

61. सरकारी प्रतिभूति बाजार हा या नावानेही ओळखला जातो :

- (A) अनुजातपत्र बाजार
- (B) सरकारी भाग बाजार
- (C) उत्तम रोखे बाजार
- (D) मध्यस्थ बाजार

62. RBI ची रोखता फेरजुळणी सुविधा यामार्फत कार्य करते :

- (A) रेपो आणि रिव्हर्स रेपो
- (B) रेपोचा व्यस्तांक
- (C) पुनर्खरेदी
- (D) अनुजातपत्र

63. टोबीन कर हा यावरील कर असतो :

- (A) निर्यात
- (B) आयात
- (C) विदेशी चलन विक्री व्यवहार
- (D) विक्री

64. The call money market is the market for : (A) Long-term funds (B) Medium-term funds (C) Short-term funds (D) Money supply	64. मागणीदेय पैसा बाजार यासाठी असतो. (A) दीर्घकालीन निधी (B) मध्यमकालीन निधी (C) अल्पकालीन निधी (D) पैश्याचा पुरवठा
65. The principal business of a Non-Banking Financial Company (NBFC) is : (A) Create money supply (B) Create credit lines (C) Receiving deposits from the public under any scheme and lending in any manner (D) Raising finance in international capital markets	65. बिगर-बँकिंग वित्तीय संस्थांचा मुख्य व्यवसाय म्हणजे : (A) पैश्याचा पुरवठा करणे (B) कर्जाचा पुरवठा करित राहणे (C) एखाद्या योजनेद्वारे लोकांकडून ठेवी स्वीकारून विविध पद्धतीनुसार कर्जाऊ देणे (D) आंतरराष्ट्रीय भांडवल बाजारातून निधी उभारणे
66. Suppose government raises resources for development purposes through market-borrowing, it results into : (A) Expansion of share market (B) Expansion of bank credit (C) Private investment is crowded out due to rise in interest rate (D) Increase in money supply becomes unstable	66. समजा विकासासाठी संसाधन म्हणून सरकारने खुली कर्जे उभारल्यास त्याचा परिणाम म्हणजे : (A) शेअरबाजाराचा विस्तार होतो (B) बँककर्जाचा विस्तार होतो (C) व्याजदर वाढल्यामुळे खासगी गुंतवणूक दूर सारली जाते (D) चलन विस्तारात अस्थिरता येते

67. What is the number of degrees of freedom for a simple bivariate linear regression with 50 observations ?

- (A) 48
- (B) 47
- (C) 2
- (D) 50

68. The assumption of zero mean of the error term in classical linear regression model is needed to prove :

- (A) Bestness of the estimates
- (B) Unbiasedness of the parameters
- (C) Linearity of the parameters
- (D) Randomness of the parameters

67. 50 निरीक्षणांवर आधारित असलेल्या साध्या प्रतीपगमनामध्ये मुक्ती प्रमाण संख्या एवढी असेल :

- (A) 48
- (B) 47
- (C) 2
- (D) 50

68. अभिमतपंथीय रेणीय प्रतीपगमन प्रतिमानातील प्रमाद पदाच्या शून्य सरासरीचे गृहित हे खालील बाब सिद्ध करण्यासाठी गरजेचे असते :

- (A) मापकाची श्रेष्ठतमता
- (B) स्थिरकांची पूर्वग्रहविरहितता
- (C) स्थिरकांची रेणीयता
- (D) स्थिरकांची यादृच्छिकता

69. If $Y = -X$, then correlation coefficient will be :

- (A) -1
- (B) +1
- (C) Between -1 and +1
- (D) 0

70. The assumption of multicollinearity means that :

- (A) There should be no correlation among the regressors
- (B) There should be no linear relationship among the regressors
- (C) There should be no non-linear relationship among the regressors
- (D) There should be no relationship among the regressors

69. जर $Y = -X$ असेल, तर सहसंबंध सहगुणक हा इतका असेल :

- (A) -1
- (B) +1
- (C) -1 आणि +1 यांच्यामधे
- (D) 0

70. बहुरेषीयतेच्या (multicollinearity) गृहिताचा अर्थ असा आहे :

- (A) प्रतीपगमकांच्या (regressors) मध्ये सहसंबंध नसावा
- (B) प्रतीपगमकांच्या (regressors) मध्ये रेषीय संबंध नसावा
- (C) प्रतीपगमकांच्या (regressors) मध्ये अरेषीय संबंध नसावा
- (D) प्रतीपगमकांच्या (regressors) मध्ये संबंध नसावा

71. The model where the value of Y depends on its value in the previous time-period and a random term is :
- (A) Single equation model
 (B) AR (1) model
 (C) MA (1) model
 (D) ARMA (1, 1) model
72. In trying to test that females earn less than their male counterparts, we estimate the following model : $Y_j = \beta_1 + \beta_2 D_j$, where Y = average earnings per day in Rs., $D = 1$ for females and 0 otherwise. β_2 here refers to the :
- (A) Average earnings of male
 (B) Average earnings of female
 (C) Differential intercept coefficient for male earnings
 (D) Differential intercept coefficient for female earnings
71. ज्या प्रतीमानात Y चे मूल्य त्याच्या आधीच्या कालखंडातील मूल्यावर आणि यादृच्छिक चलावर अवलंबून असते, त्या प्रतिमानाला असे म्हणतात :
- (A) एक समीकरण प्रतिमान
 (B) AR (1) प्रतिमान
 (C) MA (1) प्रतिमान
 (D) ARMA (1, 1) प्रतिमान
72. स्त्रियांची कमाई पुरुषांच्या कमाईपेक्षा कमी असते का याचा पडताळा घेण्यासाठी खालील प्रतिमानाचे मापन केले : $Y_j = \beta_1 + \beta_2 D_j$; Y = दिवसाचे सरासरी उत्पन्न (रुपयामधे), $D = 1$ स्त्रियांसाठी, नाही तर 0 या समीकरणात β_2 याचा निर्देश करतो :
- (A) पुरुषांचे सरासरी उत्पन्न
 (B) स्त्रियांचे सरासरी उत्पन्न
 (C) पुरुषांच्या उत्पन्नासाठीचा आंतरच्छेद फरक सहगुणक (differential intercept coefficient)
 (D) स्त्रियांच्या उत्पन्नासाठीचा आंतरच्छेद फरक सहगुणक (differential intercept coefficient)

73. Suppose the demand function of a monopolist is $P = a - bQ$ and marginal cost function. $MC = c + kQ$, then equilibrium output (Q) would be :

(A) $Q = \frac{a-b}{2c+k}$

(B) $Q = \frac{a-k}{2c+b}$

(C) $Q = \frac{a-c}{2b+k}$

(D) $Q = \frac{a-b}{2c+k}$

74. The definite integral represents :

(A) a definite unit of measure

(B) a definite length

(C) a perfect shape

(D) area under a curve

75. Rejecting a true hypothesis results in this type of error :

(A) Type I error

(B) Type II error

(C) Structural error

(D) Hypothesis error

73. समजा मक्तेदाराचे मागणी फलन $P = a - bQ$ आणि सीमान्त खर्च फलन $MC = c + kQ$ असे असेल तर समतोल उत्पादन (Q) हे या सूत्राने मिळते :

(A) $Q = \frac{a-b}{2c+k}$

(B) $Q = \frac{a-k}{2c+b}$

(C) $Q = \frac{a-c}{2b+k}$

(D) $Q = \frac{a-b}{2c+k}$

74. निश्चित समाकलक (integral) याचा निर्देश करतो :

(A) मापकाचा एक निश्चित एकक

(B) एक निश्चित लांबी

(C) एक परिपूर्ण आकार

(D) वक्राखालील क्षेत्र

75. सत्य असलेली परिकल्पना नाकारल्यास खालील प्रकारचा (प्रमाद) होतो :

(A) प्रकार I प्रमाद

(B) प्रकार II प्रमाद

(C) संरचनात्मक प्रमाद

(D) परिकल्पना प्रमाद

ROUGH WORK